

activate
your
ideas

In dit nummer

Brexit zorgt voor vertraging unitair octrooi 2 • Riverdale anticipeert op nieuwste woontrends 3 • Leren van de Duitse wet op werknemersuitvindingen? 4 • Stapel je IE-rechten 5 • Octrooi op beschuitinkeping niet klein te krijgen 6 • Nieuwe cursusdagen IP Academy 7 • Gezocht: nieuwe businessmodellen 8

Nuon Solar Team wint Solar Challenge in Zuid-Afrika

Na vorig jaar als eerste te zijn gefinisht in de World Solar Challenge in Australië, heeft de Nuna8s nu ook de SASOL Solar Challenge in Zuid-Afrika gewonnen. De race leidde van Pretoria naar Kaapstad. Op 1 oktober haalde het team de overwinning binnen. V.O. is een van de trotse teamsponsors.

Het doel van de race was dit jaar om zoveel mogelijk kilometers af te leggen in de beschikbare tijd. De zonnwagen Nuna8s heeft in totaal bijna 4.800 kilometers gereden in de acht racedagen. De wagen finishte met 173 kilometer voorsprong op de belangrijkste concurrent. Het project, team en de raceauto is een initiatief van de TU Delft. Achterliggend doel is om duurzame technologieën

verder te ontwikkelen en het gebruik van duurzame energie te promoten.

Tegenslag

Dit jaar deden er zo'n twintig auto's uit onder meer Japan, Hongarije en Zuid-Afrika mee. Het Nederlandse team bestond uit negen Delftse techniekstudenten afkomstig van diverse studierichtingen. Tegenslag was er ook. Zo werd tijdens de race

de wagen door de politie aan de kant gezet. Teammanager Sjoerd Stevens: 'Ze waren bang dat de wagen opstoppingen zou veroorzaken op de snelweg.'

Winst

De voorsprong van het Nederlandse team op nummer twee, het team van de Japanse Tokay Universiteit, was ruim genoeg om de overwinning niet in gevaar te brengen. Stevens: 'Wij hebben het afgelopen jaar extra gefocust op de functionering van ons team en de verschillende rollen die iedereen daarin speelt. Daar hebben we nu de vruchten van geplukt.'

Brexit zorgt voor vertraging unitair octrooi

Dit voorjaar werd Europa verrast door de Brexit. Inmiddels is duidelijk dat er ook voor het unitair octrooi en het Unified Patent Court behoorlijk wat gevolgen zijn. Octrooigemachtigde Peter de Lange van V.O.: 'We zouden hier volgend jaar mee starten. Maar ik durf nu niet te zeggen of het überhaupt nog doorgaat.'

Heb je veel telefoontjes gekregen?

'Ik en mijn collega's hebben in juni nog wel wat klanten hierover bijgepraat. Maar daarna is het rustig geworden. In de politiek is IP natuurlijk niet het belangrijkste onderwerp, daar gaat het veel meer over vrij verkeer van goederen en van personen.'

Kun je de gevolgen van de Brexit al concreet benoemen als het gaat om IP?

'Het bestaande systeem van het Europees octrooi wordt in elk geval niet aangetast. Dat systeem staat los van de EU. Landen als Turkije en Zwitserland doen er ook aan mee. Er is geen enkele aanwijzing dat het Verenigd Koninkrijk (VK) hieruit zal stappen. Dus beschermen van uitvindingen met een Europees octrooi blijft een veilige keuze. Een dergelijk octrooi valt na verlening namelijk uiteen in een bundel van nationale octrooien.'

En het unitair octrooi en Unified Patent Court?

'Al bijna vijftig jaar wordt daarover gepraat. Vrijwel alle voorbereidingen waren getroffen zodat het in 2017 eindelijk van start zou gaan. Dat gaat nu niet gebeuren, en dat is een gemiste kans. Met een unitair octrooi zou je in één keer in alle aangesloten EU-landen bescherming hebben. En je zou voortaan bij inbreuk voor vrijwel de hele EU kunnen optreden door een rechtszaak aan te spannen bij het UPC, een nieuwe Europese rechtbank voor octrooien. Het unitair octrooi, het UPC, en het EU-lidmaatschap hangen dus nauw met elkaar samen. Wat het VK nu gaat doen, is onduidelijk. Deelname van het VK is belangrijk simpelweg omdat het een groot land met een sterke economie is.'

Paar jaar vertraging?

'Dat zeker, maar het is eigenlijk onduidelijk of het nog doorgaat. Duitsland moest het verdrag nog goedkeuren en het VK moest nog zijn akte van ratificatie indienen. Normaal een formaliteit, maar nu onzeker. Aan de andere kant heeft Nederland zijn akte op 14 september ingediend. De voorbereidingen liggen dus niet stil. Ik durf echter geen garantie te geven dat alle juridische problemen snel worden opgelost. Bovendien kan het VK mogelijk ook na de Brexit mee blijven doen aan het UPC. Het UPC is namelijk geen onderdeel van de EU en gaat ook rechtszaken over gewone Europese octrooien behandelen. Er wordt nu bekeken of dit juridisch mogelijk en politiek haalbaar is.'

En wat betreft EU-merken en modellen?

'Om je merk of productdesign te beschermen in het VK moet je straks een nationale aanvraag doen. Er zal waarschijnlijk een overgangsregeling van kracht worden om de bestaande rechten over te zetten. Je bescherming zal nooit zo maar vervallen, zoveel is zeker.'

Heeft u een vraag of wilt u overleggen?

Neem dan contact op met Peter de Lange,
p.delange@vo.eu, tel +31 20 530 79 97

Riverdale anticipeert op nieuwste woontrends

In tien jaar tijd is het familiebedrijf Riverdale enorm gegroeid. Inmiddels zijn er 1.800 winkelverkooppunten. Commercieel manager en retail-insider Edwin van Oort: 'We zitten bovenop de trend, dat maakt onze woonaccessoires onderscheidend.'

Ondernemersfamilie Ten Bos, eigenaar van het merk Riverdale, maakte in 2006 de overstap van groothandel naar een merk voor de consumentenmarkt. Riverdale heeft nu ook een eigen meubelcollectie. Van Oort: 'Het is echt een familiebedrijf. En elk product dat wij nu verkopen sluit aan op onze waarden en staat voor dat familiegevoel. Het zijn producten die wij ook zelf thuis willen hebben. Ik doe er alles aan om Riverdale, de vernieuwing, trends en passie, op de juiste manier over te brengen bij de consument en de retailer.'

Beleving

Van Oort bezat ooit diverse parfumeriewinkels en kent als geen

ander het belang van beleving. Zijn opdracht: ervoor zorgen dat retailers het merkverhaal van Riverdale zo goed mogelijk presenteren in hun shops. 'We zien dat de ondernemers die ons ook echt als merk zien met samenhangende collecties een betere omzet halen vergeleken met retailers die simpelweg wat losse producten bij ons inkopen. We werken intensief samen met retailers. Als er bij ons iets in de webshop wordt gekocht, dan kan dat worden opgehaald bij een aangesloten winkel bij de klant in de buurt. Die winkelier krijgt een fee voor de online verkoop. En die pickup zorgt natuurlijk voor extra bezoekers in de winkel.'

Research

'Wij kiezen voor de trends van het moment', zegt Van Oort. 'Dat doen we onder meer door goed te luisteren naar trendwatchers, zoals Lidewij Edelkoort. Zij adviseren ons over de toekomst als het gaat om lifestyle. Met die kennis gaan we op zoek naar passende accessoires en

meubels overal ter wereld. Volgende stap is dat ons designteam die ontwerpen vertaalt naar onze eigen collectie. En dan pas gaat het in productie. Op die manier maken we drie collecties per jaar en kunnen we onze klanten 6 tot 8 keer per jaar nieuwe producten uitleveren.' Hij verwacht de komende jaren nog een versnelling als het gaat om vernieuwing in de winkels, net zoals in de modewereld. 'Denk aan ketens zoals Zara, die om de paar weken producten toevoegen aan hun collecties.'

Copycats

Succes trekt ook copycats aan, bevestigt Van Oort. Zo werd een Riverdale-postbakje in detail gekopieerd. 'Uiteindelijk heeft dat geleid tot een schikking. Heel vaak zijn er producten die van Riverdale worden gekopieerd, maar omdat wij snel vernieuwen is het steeds minder interessant voor copycats om producten na te maken. Sommige producten houden we langer in onze collecties en dan beschermen we het modelrecht via V.O.'

Leren van de Duitse wet op werknemersuitvindingen?

Duitsland is één van de weinige landen binnen Europa waar de regelgeving en vergoedingen voor werknemersuitvindingen duidelijk zijn vastgelegd in een wet op werknemersuitvindingen. Andere landen, zo ook Nederland, kunnen hier een voorbeeld aan nemen. Wat kunnen we leren van de Duitse wetgeving?

Te complex

De wet op werknemersuitvindingen stimuleert uitvinders, mits hij niet te complex is. Toch is dit in Duitsland nog wel het geval. Eerder werd daar al een simplificatievoorstel ingediend, maar afgewezen. De vereenvoudiging van dergelijke wetgeving is daarom nog steeds iets om rekening mee te houden. Denk hierbij aan de wetgeving rondom octrooiaanvragen, de informatieplicht van de werkgever naar de uitvinder toe en de berekening van vergoedingen. Deze taken leggen een groot beslag op de capaciteiten van een IP-afdeling. Tekenend is ook dat maar weinig Duitse gemachtigden het systeem in detail kennen.

Praktisch

Aangezien de lat in Duitsland al hoog ligt, raden we Nederlandse bedrijven aan om de Duitse regelgeving te volgen bij het opstellen van een eigen regeling. Zeker wanneer het bedrijf actief is in Duitsland of samenwerkt met Duitse werknemers, daarvoor geldt immers de Duitse wetgeving. De Duitse wet bepaalt dat de werkgever de uitvinder moet informeren wanneer een aanvraag of patent komt te vervallen zodat deze bijvoorbeeld overgenomen kan worden door de werknemer-uitvinder. Het is behoorlijk wat werk om alle uitvinders op regelmatige basis te informeren, vooral wanneer zij het bedrijf al hebben verlaten. De werkgever kan, op basis van de wet, de werknemer daarom voorstellen om officieel afstand te doen van zijn recht op informatie, tegen betaling van een bedrag tussen de 200 en 500 euro. In de meeste gevallen kunnen Duitse patentspecialisten adviseren over de afhandeling van deze zaken.

Niet zinvol

Ik vind het niet zinnig om naar de Duitse regelgeving te kijken. Of naar de Franse of Japanse wetten of waar dan ook. Er is voor ons dan ook geen enkele reden om ervaringen of inzichten over te nemen uit andere landen. Ik weet bijvoorbeeld dat de Franse regelgeving tot gevolg heeft dat er heel veel rechtszaken zijn over werknemersuitvindingen. In België is hierover niets in de wet vastgelegd en laten ze het daarmee over aan afspraken tussen werkgever en werknemers. Natuurlijk doen wij iets, maar dat is grotendeels verdisconteerd in het loon. En je krijgt een bonus als de prestaties ernaar zijn. Dat geldt dus ook voor goed onderzoek dat geen uitvinding oplevert.

Peter van Deursen

Directeur IP
FrieslandCampina

Bettina Hermann

Europees octrooigemachtigde
V.O. Patents & Trademarks (Duitsland)

Francois Wéry

Directeur IP en octrooigemachtigde
AGC Glass Europe (België)

Stapel je IE-rechten

Een product kan vaak door meerdere IE-rechten worden beschermd. Veel bedrijven zijn hier niet van op de hoogte. Juist dankzij het 'stapelen' van IE-rechten verzekert een bedrijf zich van een sterkere exclusiviteitspositie. Een kort overzicht.

Het octrooirecht beschermt de uitvinding gebaseerd op de technische werking. Maar een rechthebbende kan meer doen. Zo kan men ook het uiterlijk van een product – waarin de uitvinding is belichaamd – beschermen. De belangrijkste beschermingsvorm op dit punt is het modelrecht. Deze vorm van bescherming ziet toe op het uiterlijk van een voortbrengsel, of deel daarvan. Het gaat in het modelrecht uitdrukkelijk niet om de technische werking. Een modelrecht geeft een aanvullende bescherming die alléén gericht is op de vormgeving.

Hoe werkt modelrecht?

Net als in het octrooirecht worden er eisen gesteld aan een geldig modelrecht. Het uiterlijk moet nieuw zijn en een eigen karakter hebben. Kort gezegd houdt dit in dat er geen identiek model mag zijn gepubliceerd in de periode voor de modelaanvraag en dat de algemene indruk van het model voldoende moet afwijken van oudere modellen.

Modelrecht versus auteursrecht

Hoewel auteursrecht ook bescherming biedt als het gaat om vormgeving, laat recente rechtspraak zien dat een modelregistratie meer loont. De drempel voor modelbescherming ligt doorgaans namelijk wat lager dan bij het auteursrecht, zodat makkelijker tegen concurreren-

'Het uiterlijk moet nieuw zijn en een eigen karakter hebben'

de derden kan worden opgetreden. Bij het auteursrecht gaat het om de vraag of de vormgeving voldoende creatief is. In het modelrecht gelden de meer objectief vast te stellen eisen van nieuwheid en eigen karakter. Daarnaast: je hoeft slechts je modelregistratie te laten zien, terwijl je bij het beroep op het auteursrecht zelf moet bewijzen dat het werk door auteursrecht is beschermd.

Merkenrecht

Ook het merkenrecht kan uitkomst bieden bij bescherming van

vormgeving. Productvormgeving die zó bekend is dat het publiek in de vormgeving de herkomst van het product herkent, komt onder voorwaarden namelijk voor vormmerkbescherming in aanmerking.

Wilt u sparren hoe u uw IE-rechten slim kunt combineren?

Neem dan contact op met Jurriaan Cleuver, advocaat en merken- en modellengemachtigde, j.cleuver@vo.eu, +31 70 416 67 29

Octrooi op beschuitinkeping niet klein te krijgen

Hij is inmiddels een van de beroemdste uitvinders van Nederland, Theo Tempels (77). In 1999 bedenkt hij, een fervent beschuiter, de inkeping in een beschuitje. Hij vraagt met succes octrooi aan. In de zomer van 2016 wint hij op basis van zijn octrooi wederom een rechtszaak van een grote beschuitfabrikant.

Wie is Theo Tempels?

Tempels is een gepensioneerde en eigenzinnige uitvinder uit Apeldoorn. Op de foto wil hij bijvoorbeeld niet, dan kan hij niet meer anoniem over straat. Tempels studeerde ooit boordwerktuigbouwkunde en brengt het grootste deel van zijn loopbaan door bij Philips. Op zijn 57e gaat hij met pensioen. Zijn belangrijkste moment als uitvinder is in 1999. Hij geniet van zijn beschuit maar ergert zich aan het gepeuter om een beschuitje uit de rol te halen. Met een ronde vijl maakt hij vervolgens een inkeping in een stel beschuiten en vervolgens stopt hij de beschuitjes terug in de rol. Hij test het resultaat bij zijn vrouw. Hij ziet direct de kracht van zijn vinding en vraagt met succes octrooi aan.

Met een octrooi de markt op

Tempels wil zijn vinding verkopen en gaat onder meer langs Continental Bakeries. Hij krijgt gesprekken, maar veel verder komt hij niet. De bakkers hebben geen belangstelling. Maar dan, in 2002, lanceert Bolletje 'een nieuwe vinding': een beschuit met inkeping. Tempels veert op en geeft aan bij het bedrijf dat ze inbreuk maken op zijn octrooi.

Bolletje versus Tempels

Tempels kiest het wapen van de publiciteit in de strijd. Hij belt alles en iedereen op, van het AD tot Hart van Nederland. Bolletje spant een kort geding aan en eist dat de uitvinder stopt met zijn negatieve uitlatingen. Uiteindelijk sluit Bolletje met Tempels een licentieovereenkomst en sindsdien krijgt de uitvinder een vast bedrag per beschuitrol.

Van der Meulen

In 2011 start de firma Van der Meulen een adviesprocedure bij het OCNL omtrent de geldigheid van het octrooi. Het OCNL komt tot het oordeel dat de in het octrooi geclaimde uitvinding voor de hand ligt. Tot een rechtszaak tussen de uitvinder en Van der Meulen komt het evenwel niet.

En dan vecht Continental Bakeries het octrooi aan in 2015

Het miljoenenbedrijf claimt, net zoals voorgangers, dat het octrooi geen inventieve elementen zou bevatten. In de rechtszaak die door Continental Bakeries wordt aangespannen, krijgt Tempels, bijgestaan door V.O., gelijk. De Haagse rechter oordeelt, in weerwil van het advies van het OCNL, dat de inkeping wel degelijk inventief is. Het is inmiddels zomer 2016.

Miljonair Tempels?

Hij mag hier niks over zeggen, zo is contractueel vastgelegd. Tempels woont in een bescheiden rijtjeshuis en heeft naar eigen zeggen ook geen behoefte aan een tweede huis. Hoe dan ook, de uitvinder Tempels toont keer op keer aan hoe waardevol een goed octrooi is.

Tempels kiest het wapen van de publiciteit in de strijd

IE-agenda

28 oktober

Intro IP and Search,
Regensburg (V.O. organisator)

17 november

NIDV Symposium (V.O. exhibitor)

21 en 22 november

IP Service World, München
(V.O. exhibitor)

24 november

IP Academy - gevorderden,
Den Haag (V.O. organisator)

6, 7 en 8 december

CHAINS, Veldhoven
(V.O. sponsor)

Nieuwe cursusedagen IP Academy

Op donderdag 13 oktober werd de basis cursus IE van de IP Academy gegeven. Deze cursus behandelde praktische aspecten van IE: wat wordt eigenlijk beschermd met een octrooi, merk of model? De cursus voor gevorderden, waarvoor men zich nog kan opgeven, vindt plaats op donderdag 24 november. De cursus duurt van 9 tot ongeveer 17 uur en wordt gehouden op het hoofdkantoor van V.O. in Den Haag. Deelname voor klanten kost € 350. Kijk voor meer informatie en inschrijving op onze website: www.vo.eu.

IP Stars van V.O.

V.O. is ook dit jaar door het Britse vakblad Managing IP gerangschikt als een 'Top Tier Firm' in de categorie 'Patent prosecution – The Netherlands'. Onze Belgische praktijk kreeg een Tier 3-vermelding. Octrooigemachtigden Koen Bijvank, Cees Jansen, Leo Jessen, Bernard Ledebuer en Marie-José Luys zijn door Managing IP erkend als 'IP Stars'.

Rechtsplegingsvergoedingen België

Volgens het Belgische vergoedingsstelsel - 'rechtsplegingsvergoeding' - bij rechtszaken, worden advocatenkosten van de winnende partij verhaald op de verliezende partij. De rechtsplegingsvergoeding is gestaffeld en gemaximeerd afhankelijk van de hoogte van de in het geding zijnde vordering. Het Hof van Beroep in Antwerpen heeft hierover twee prejudiciële vragen gesteld (C-57/15 United Video Properties Inc vs Telenet NV). Het stelsel zou in strijd zijn met Artikel 14 van de EU Handhavingsrichtlijn ('Enforcement Directive') voor IE. Het Europese Hof van Justitie oordeelde daarop dat een dergelijk gestaffeld systeem van rechtsplegingsvergoeding weliswaar mag, maar dat de vergoeding een aanzienlijk deel van de kosten "redelijk en evenredig" dient te dekken. Dit kan het voor buitenlandse partijen interessanter maken om in België te gaan procederen, omdat ze, in geval van winst, waarschijnlijk meer kosten kunnen terugvorderen. De kosten van een octrooigemachtigde vallen daar ook onder.

Seminar in Regensburg

Op vrijdag 28 oktober organiseert V.O. samen met BioPark Regensburg een seminar over IE-recht voor beginners en gevorderden. Het seminar vindt plaats in Regensburg (Duitsland) en duurt van 8.30 tot 17.00 uur. De voertaal is Duits en Engels. We besteden aandacht aan een breed scala aan onderwerpen waarmee innovatieve ondernemingen te maken krijgen bij de ontwikkeling van hun producten. Alle *do's and don'ts* komen aan de orde, en ook wordt ingegaan op recherche-methodiek en het opzetten van een IE-strategie. Voor meer informatie en aanmelding: www.vo.eu/de/seminar.

Gezocht: nieuwe businessmodellen

De afgelopen decennia zijn diverse Nobelprijzen uitgereikt op het onderzoeksterrein van stamcel- en genterapie. Maar vooralsnog zijn de wetenschappelijke beloften onvoldoende of niet waargemaakt. Commercialisering blijkt veel moeilijker dan we destijds allemaal dachten.

Tal van biotechbedrijven in dit veld zijn failliet gegaan of gestopt en grote farmaceuten hebben zich uit projecten teruggetrokken. Voor de farmaceuten is een aantrekkelijk businessmodel veelal gebaseerd op een goede patentbescherming en een geneesmiddel dat uiteindelijk in een potje of doosje kan worden verkocht. Inmiddels zie ik veel koudwaterrees om in nieuwe, veelbelovende projecten te stappen.

Het is ook een bijzonder domein. Zo gaat het bijvoorbeeld om het kweken van stamcellen buiten het lichaam die worden teruggegeven aan een patiënt. Dat is logischerwijs een onderwerp omgeven met tal van ethische, juridische en veiligheidsrisico's. Het uitblijven van commerciële doorbraken ligt dan ook bepaald niet aan het niveau van de wetenschap of IE. Al hebben we, als wetenschappers, mogelijk zaken iets te positief voorgespiegeld om de markt te prikkelen.

Durfinvesteerdere, biotechs, farmabedrijven, overheid en wetenschappers moeten nu samen op een nieuwe manier gaan optrekken. Er is zoveel waardevolle kennis, er zijn zulke doorbraken mogelijk, daar moet de mensheid van profiteren. Het is hoog tijd voor experimenten aan de businesskant. Regels moeten worden gewijzigd, ontwikkelpaden van bedrijven moeten anders en wetenschappers moeten ervoor zorgen dat er iets te testen valt.

Gelukkig constateer ik dat producten op het gebied van genterapie er nu echt aan komen. Er is sprake van grotere trials met goede resultaten. Het gaat hierbij veelal om het toedienen van dna, dat is feitelijk een chemische stof. En juist die chemische stoffen – immers ook de ingrediënten voor medicijnen – staan dicht bij de businessmodellen van de farmawereld dan levende cellen afkomstig van mensen.

Hans Clevers

Onderzoeker en groepsleider Hubrecht Instituut en wetenschappelijk directeur Prinses Máxima Centrum voor kinderoncologie. Voormalig president van de KNAW.

‘Samen op een nieuwe manier optrekken’

Wilt u de nieuwsbrief liever digitaal ontvangen? Meldt u zich dan aan via www.vo.eu/ipleads

Over V.O.

V.O. is een van de grotere dienstverleners binnen Europa op het gebied van octrooien en merken. Meer dan zestig specialisten ondersteunen onze klanten bij het maximaliseren van de waarde van hun intellectuele eigendom. We hebben ruime expertise en ervaring in de Chemie, Life Sciences, Elektrotechniek, Mechanica en Fysica. Onze klanten variëren van tech-starters tot multinationals. Met tien kantoren in Nederland, België en Duitsland opereren wij in een wereldwijd netwerk van professionals.

 www.vo.eu

 [linkedin.com/company/vo](https://www.linkedin.com/company/vo)

Colofon

Redactie

Annelies de Bosch Kemper, Jurriaan Cleuver, Bettina Hermann, Annemie Jaeken, Johannes van Melle, Rob van Niele, Otto Oudshoorn

© V.O., 2016

IP Leads is de nieuwsbrief van V.O. en wordt verspreid onder relaties in Nederland, België en Duitsland. De nieuwsbrief is met zorg opgesteld. Het betreft echter slechts algemene informatie waaraan geen rechten kunnen worden ontleend. Aansprakelijkheid voor de gevolgen van het uitsluitend afgaan op deze informatie is uitgesloten.